

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Co/283/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7711216669
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrej Šalata
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2013:7711216669.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach vo veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., Bratislava, Údernícka 5, IČO: 35 724 803, proti žalovanej O. G., X., Y. XXX/X, v súčasnosti na neznámom mieste, o zaplatenie 2 528,45 € istiny s prísl., za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, Prešov, Važecká 16, IČO: 42 176 778, o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu 19C/69/2012-85 z 29.6.2012 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie vo výroku o náhrade trov konania vedľajšieho účastníka. Žalobcovi a žalovanej sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania a vedľajší účastník nemá právo na ich náhradu.

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa (ďalej len súd) uznesením konanie zastavil, žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania a žalobcovi vrátil súdny poplatok 144,87 €.

Proti uzneseniu podal včas odvolanie vedľajší účastník, a to len proti výroku, ktorým bolo rozhodnuté, že sa mu náhrada trov konania nepriznáva.

Súd v odôvodnení uviedol, o. i., že do konania vstúpil 2.12.2011 vedľajší účastník, ktorý zároveň žiadal priznať trovy konania, že nepriznal trovy konania ani jemu, pretože tieto trovy považoval za neúčelné, nadbytočné a nehospodárne, lebo sa sám prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľov aj v rámci súdneho konania, preto zo svojej podstaty má byť schopný poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach a, že jeho cieľom je, o. i. kolektívna ochrana spotrebiteľov, zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka. Poukázal nato, že podania vedľajšieho účastníka sú všeobecné a sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach, že odbornosť vyjadrení spočíva len vo vpisovaní nových údajov do už pripravených podaní, preto - podľa jeho názoru - tieto podania nevyžadujú osobitnú odbornú prípravu a mohol ich vykonať aj samotný vedľajší účastník, keďže tento má preukázateľne už zo zák. spôsobilosť zastupovať spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a tiež zo zák. vyplýva aj ich právna spôsobilosť na takéto zast., bez nutnosti dať sa zastúpiť advokátom.

Vedľajší účastník v odvolaní vytykal súdu, že v odôvodnení napadnutého uznesenia neuvádza, podľa akého zákonného ust. rozhodol o jeho trovách a z tohto hľadiska je napadnuté uznesenie nepreskúmateľné a, že - podľa jeho názoru - mal o náhrade trov konania rozhodnúť podľa § 146 ods.1 prvá veta O. s. p., s použitím § 151 ods.4 O. s. p. V prvom rade namietal úvahu súdu o účelnosti bránenia práva, vo vzťahu k účastníkovi, ktorý úspech nemal a tvrdil, že žalobca zavinil zastavenie konania, a mal by byť preto zaviazaný na náhradu trov konania. Bol toho názoru, že súd vychádza z nesprávnych skutkových zistení a vec nesprávne právne posúdil. Uviedol, že z odôvodnenia napadnutého uznesenia má dojem, že súd nedoceňuje potrebu ochrany spotrebiteľov v SR a ochranu záujmov združení a úlohu súdov pri tejto ochrane. Citoval znenie čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl.38 a 47 Charty základných práv EÚ a uviedol ďalej, že je evidentné, že argumentácia, ktorú súd používa proti nemu a jeho zást., je síce namieste, ale nie proti nemu a jeho zást., ale proti vymáhačským a dodávateľským organizáciám a ich zást., že súd správne predpokladá jeho znalosť spotrebiteľského práva, ale tento

jeho predpoklad nijakým spôsobom nemôže obmedzovať jeho ústavné právo na zast. (čl.47 ods.2 Ústavy SR), že je neziskovou organizáciou, nemá ani priestorové, ani materiálne, ani personálne vlastné kapacity, ktoré si vyžaduje na riešenie katastrofická úroveň spotrebiteľského práva v SR, že bez pomoci priestorovo, materiálne a personálne vybavenej advokátskej kancelárie, s ktorou spolupracuje, nie je schopný potreby ochrany spotrebiteľov naplniť, nakoľko štát, napriek povinnosti združeniam poskytovať aj finančnú pomoc, si túto povinnosť neplní, že za posledné 2 roky mu bola poskytnutá dotácia 4 000 €, z ktorých mu bola vyplatených len 1 000 €, čo nepostačuje ani na poštové známky, že žiadna norma nebráni tomu, aby využíval služby ochotných advokátov, ktorých počas 2 rokov našiel len 2 a pomery na Slovensku si takúto spoluprácu objektívne vyžadujú a preto by mala byť takáto spolupráca združenia s advokátom podporovaná, lebo v konečnom dôsledku odbreňuje štát a daňových poplatníkov a nakoniec, aj keby mu štát poskytol dostatok finančných prostriedkov, nepovažoval by za spravodlivé dotovať neúspešné spory dodávateľov a vymáhačských spoločností z týchto prostriedkov. Poznamenal, že pokiaľ súd konštatuje a spája svoju úvahu s tým, že podáva všeobecné a zhodné, a právne nenáročné podania, tak akoby si nevedomoval, že on môže vstúpiť len do tých konaní, ktoré už niekto začal podaním žalôb a že obsah jeho podaní je podmienený obsahom žalôb a aj ich rovnakosťou a právnou nenáročnosťou a to, že nemá podmienky a možnosti na pokrytie objektívne existujúcich potrieb pri ochrane spotrebiteľov len vlastnými silami, nie je odôvodnené vo väčšine prípadov právnou náročnosťou vecí, ale ich množstvom, aj toto konštatovanie je však relatívne, lebo aj v premlčaných veciach by mohlo prichádzať do úvahy riešenie neprijateľných zmluvných podmienok, ale je toho názoru, že pri množstve premlčaných vecí, ktorými žalobca zahľucuje súdy, by to bolo nehospodárne a pre súdy ešte ťažšie zvládnuteľné. V tejto súvislosti opäť zdôraznil, že nie on určuje počty spotrebiteľských vecí na súdoch svojimi vstupmi do nich, ale vymáhačské a dodávateľské organizácie, ktoré podávajú žaloby, že nie on je príčinou, on je len následkom príčiny a môže vstúpiť len do konania, ktoré niekto začal, že súd sa však vo vzťahu k žalobcovi nepozastavuje nad tým, že vstupuje do desaťtisícov sporov podávaním typovo rovnakých jednoduchých žalôb, v ktorých mení len spotrebiteľov a číselné parametre a pýtal sa, prečo sa súd nepozastavuje nad tým, že finančný gigant, akým je právny predchodca žalobcu postúpil pohľadávky žalobcovi, ktorý sa zaoberá vymáhaním pohľadávok, ako predmetom svojej činnosti a prečo sa táto inkasná spoločnosť, patriaca k najväčším v EÚ, ktorá podľa svojej internetovej stránky zamestnáva len na Slovensku 210 zamestnancov, dáva zast. silnou špecializovanou advokátskou kanceláriou, proti slabým spotrebiteľom, prečo súdu u žalobcu nevadí, že tak robí, napriek tomu, že vykonáva svoj predmet činnosti, ale uňho to prekáža, že čo je cieľom skupovania pohľadávok a čo je cieľom zast. žalobcu advokátom, že toto sa súdu nevidí neúčelné, nadbytočné a nehospodárne, vidí to, že sa mu s pomocou advokáta podarí dosiahnuť zastavenie konania a zachrániť spotrebiteľa. Navrhol, ak súd považuje za tak neúčelné a nadbytočné a nehospodárne jeho konanie, nech je zistené, v koľkých veciach, napr. za posledné 2 roky bol spotrebiteľ úspešný, v koľkých veciach vzniesol námietku premlčania a v koľkých veciach zbral žalobca žalobu späť, ak sa konanie uskutočnilo bez jeho ingerencie, a aké sú výsledky konaní, v ktorých vystupuje zast. advokátom. Poukázal tiež na to, že faktom je, že súdy dlhodobo vybavovali spotrebiteľskú agendu vydávaním platobných rozkazov (ďalej len PR), a to v drivej väčšine v rozpore s § 172 ods.9 O. s. p., príp. rozsudkami pre zmeškanie, v rozpore s § 153b ods.5, písm. d) O. s. p., preto je možné, že niektoré súdy môžu chápať jeho aktivity, len ako príčinu nárastu práce, ale takýto prístup k spotrebiteľskej agende, by však už v súčasnosti nemal mať v spoločnosti miesto, že súdy majú nezastupiteľnú úlohu v spotrebiteľskej agende pri zvyšovaní životnej úrovne spotrebiteľov, ktorými sú vlastne všetci občania a takto majú možnosť prispievať k prosperite celej spoločnosti, že desaťtisíce občanov, sú v dôsledku splácania úžerníckych úverov alebo úverov zaťažených neprijateľným sankčným mechanizmom, a to často z premlčaných nárokov, od trhu odstavené, že okrem základných potravín a vecí na prežitie, si nie sú schopní kúpiť žiaden spotrebný tovar, čo brzdí výrobu a celkový rozvoj spoločnosti, že - podľa jeho názoru - neexistujú ani výnimočné okolnosti, hodné osobitného zreteľa, ktoré by umožňovali použitie § 150 O. s. p. a, že už to, že žalobca cieľavedome masovo uplatňuje premlčané pohľadávky, bráni aplikácii § 150 O. s. p. v jeho prospech. K odôvodneniu napadnutého uznesenia ešte dodal, že právo na zást. má prinajmenšom z rovnakých dôvodov, ako ho má žalobca, ktorý ho masovo využíva v typovo rovnakých desaťtisícoch sporov, v rámci SR. Tvrdil ďalej, že účelnosť trov vynaložených na právnu pomoc vyplýva z čl.47 ods.2 Ústavy SR (jeho znenie citoval) a ESLP toto právo opakovane vo svojich rozhodnutiach zaraďuje medzi základné práva, že aj on, ako občianske združenie zložené prevažne z laikov v oblasti práva, ktoré je pripravené dôsledne presadzovať a chrániť aj v súdnych konaniach oprávnené záujmy spotrebiteľov, má právo vystupovať proti dodávateľom na základe princípu „rovnosti zbraní“, že jeho vstupom do konania sa žalobca zrazu v súdnych konaniach začína ocitáť v postavení, v ktorom nachádza rovnocenného partnera v riešení právnych otázok súvisiacich s prebiehajúcimi spormi, pretože samotní spotrebiteľia sa nedokážu náležite

brániť, že prax mu potvrdzuje, že najväčšie možnosti na efektívnu pomoc spotrebiteľom mu poskytuje práve inštitút vedľajšieho účastníctva, keďže neinformovaný a rezignovaný spotrebiteľ nevyhľadá ani advokáta, ani združenie, a ak áno tak len výnimočne. K svojmu postaveniu, ako vedľajšieho účastníka, dal do pozornosti najnovší Občiansky súdny poriadok Komentár -I.diel,2.Vydanie 2012, autorov Števec/Ficová a kol. Beckovej edície komentovaných zákonov, nakladateľstva C. H. Beck, str.327-331 a uviedol, že spotrebiteľ bol v súdnej veci úspešný v dôsledku jeho aktivity, že jeho účasť v konaní je pre spotrebiteľa efektívna, v zmysle cieľov a účelu na ktorý bol založený, že prax potvrdzuje, že sociálne a vedomostne slabý spotrebiteľ rezignuje a prijme akékoľvek rozhodnutie, sám sa brániť nevie a na advokáta nemá, žalobca ťaží z pasivity a rezignácie spotrebiteľa a práve táto nečinnosť spotrebiteľa mu vyhovuje. Zdôraznil, že svojou činnosťou naplňa vysoké ciele politiky EÚ v oblasti ochrany spotrebiteľov, ako na to poukázal (čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ, čl.38 Charty základných práv EÚ, príslušne smernice EÚ a rozsudky Súdneho dvora EÚ, vnútroštátna právna úprava, najmä zák. o ochrane spotrebiteľa), že na napĺňanie týchto cieľov je odkázaný na právne služby, že aj keď je združením na ochranu spotrebiteľov, nie sú právnici a podľa svojich skúsenosti s aplikáciou spotrebiteľského práva na súdoch a vzhľadom na množstvo vecí, sa bez pomoci právnikov nezaobíde, že jeho členkou je len 1 právnička, ktorá sa však výkonom povolania nezaobrá, že na jeho práve na zast. by však nič nemenilo, aj keby mal právnikov všetkých členov, že ak má svoje právo na zast. advokátom, na napĺňanie svojich cieľov pri ochrane spotrebiteľov v praxi realizovať, je nepochybne potrebné, aby mu súdy priznávali náhradu trov konania tam, kde mu na náhradu trov konania vznikli podmienky, že ak súdy tak konať nebudú, zabránia mu, ako neziskovej organizácii, v pokračovaní v činnosti, čo by nemalo byť cieľom súdov - to je cieľom vymáhačských a organizácii a dodávateľov -, že súd by nemal podporovať hospodárske záujmy dodávateľov, ale spotrebiteľov a jeho práva tak, ako to ukladá čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ, že je skutočnosťou, že súdy celé roky bez problémov priznávajú náhrady trov konania dodávateľom v spotrebiteľských veciach a často PR, v rozpore s § 172 ods.9 O. s. p. a teda bez ex offo súdnej kontroly neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík, ale hľadajú sa odôvodnenia, ako jemu nepriznať náhradu trov konania. V tejto súvislosti dal do pozornosti rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-279/09, z ktorého vyplýva že má právo aj na advokáta a aj na náhradu trov konania (D ô k a z: rozsudok SD EÚ C-279/09), aj novelizovane znenie § 137 O. s. p. (aj jeho znenie citoval), s ktorým je názor súdu v príkrom rozpore. Podotkol, že nemôže sa zbaviť dojmu, že úvahy súdu o jeho činnosti a o jeho zast., vedú v konečnom dôsledku objektívne, aj keď je presvedčený, že to nie je cieľom, k ochrane hospodárskych záujmom vymáhačských a dodávateľských organizácii, lebo tie veľmi rýchlo pochopia, že naďalej môžu masovo uplatňovať premlčané pohľadávky, majúce pôvod v neprijateľných zmluvných podmienkach, nekalých obchodných praktíkách, úžerných úrokoch a nezákonných sankčných mechanizmoch, ostáva im len vyčkať, či do konania vstúpi alebo nie, lebo ak do konania nevstúpi, spotrebiteľ sa sám v drvivej väčšine prípadov brániť nebude, súd na premlčanie z úradnej moci neprihliadne, nárok žalobcovi prizná a v tej istej veci, v ktorej by mu súd nepriznal náhradu trov konania, prizná náhradu trov konania žalobcovi a to aj za úkon, ktorý už mnoho rokov nemá oporu v advokátskej tarife, ani nie je uskutočnený v rámci súdneho konania, a to „písomné podanie protistrane - pokus o zmier“ a či si žalobca uplatnil tento úkon aj v súdnej veci, nakoľko súd mu za viac ako 7 mesiacov žalobu nedoručil. Za podstatné považoval zdôrazniť, že žalobca neuplatňuje premlčané nároky náhodne, ale masovo, hromadne a účelovo a pýtal sa, prečo tak robí po uplynutí niekoľkých rokov po splatnosti, že veľká časť spotrebiteľov, zo sociálne slabých vrstiev, už nedisponuje ani zmluvami, ani dokladmi o zaplatení, čo sťažuje obranu proti žalobám, s čím žalobcovia počítajú, že mnohokrát postačuje už samotný jeho vstup do konania, aby žalobca žalobu, ktorou uplatnil proti spotrebiteľovi premlčané nároky, túto zobral späť, lebo si je vedomý toho, že vznesie námietku premlčania a bez jeho účasti by tak neurobil, lebo námietka premlčania by až na ojedinelé výnimky nehrozila a súd na ňu z úradnej moci neprihliadne. Poznamenal tiež, že úvahy súdu v ňom vyvolávajú dojem, že jeho účasť v konaní a činnosť jeho zást. vníma súd rušivo, čo objektívne nahráva žalobcovi a jeho hospodárskym záujmom, že s právnymi službami svojho zást. je spokojný, rozhoduje sa samostatne, ale v rámci pokynov ktoré od neho obdržal a v jeho prospech, teda v prospech spotrebiteľov, v súlade s účelom a cieľmi, ktoré pri ochrane spotrebiteľov má a v súlade s profesiou advokáta a dúfa, že súdu neprekáža to, že jeho zást., ktorý sa výkonom advokácie živí, očakáva za svoju prácu od neho odmenu a on jej náhradu, že on mu odmenu môže poskytnúť len vtedy, ak mu bude priznaná náhrada trov konania, že tento postup je legálny a ani on, ani jeho zást. sa za neho nehanbia a hlásia sa k nemu, nakoľko sú presvedčení, že slúžia dobrej veci a že presadzujú verejný celospoločenský záujem, nemyslia si ale, že aj túto prospešnú činnosť je ich zást. povinný vykonávať dlhodobo bezplatne, na rozdiel od zást. vymáhačských organizácií a dodávateľov, ktorým súdy, stále v drvivej väčšine prípadov náhradu trov konania priznávajú (príklady tejto disproporcie na jednotlivých súdoch zhromažďuje, a už teraz

je zrejme, že túto disproporciu nebude možné zdôvodniť), že je nesporné, že vzhľadom na rozsah agendy a jej právnu variabilitu, sa bez zast. nezaobíde, že aj keď je pravdou, že väčšina sporov končí zamietnutím žalôb alebo zastavením konania v dôsledku namietnutia premlčania, dopredu to zrejme nie je, že pokiaľ žalobca nevezme žalobu späť, už v dôsledku zistenia jeho vstupu do konania, je potrebné sa oboznámiť so žalobou a prílohami a zistiť, o. i., či zmluva trvá alebo nie, či došlo k jej výpovedi alebo k odstúpeniu od zmluvy alebo zosplatneniu, či pri nepremľčaných pohľadávkach je nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia a v akej výške, aký je sankčný mechanizmus, čo sa týka zmluvných pokút a dohodnutých úrokov z omeškania a p. a taktiež pri premlčaných pohľadávkach sa musí vyporiadať so snahou žalobcov aplikovať na premlčanie Obch. zák. namiesto O. z. a namietat' nekalosť obchodných praktík žalobcov a dodávateľov, podsúvanie spotrebiteľom dohody o splátkach na predformulovaných tlačivách, ktoré v sebe skrývajú predĺženie premlčacej lehoty na 10 rokov, že je evidentné, že nemá snahu o žiadne navyšovanie trov konania, obmedzuje sa na prevzatie a prípravu zast., odpor, ak bol vydaný PR a vyjadrenie k žalobe, ak mu bola doručená, že postup súdu voči nemu, sa mu javí byť o to nespravodlivejší, že ten istý súd, ktorý mu nepriznal náhradu trov konania, aj keď je evidentné, že žalobca zobral žalobu späť v dôsledku jeho postoja v konaní, bez problémov vydal v prospech žalobcu PR a náhradu trov konania mu priznal a nepovažoval za potrebné zaoberať sa úvahami o priznaní náhrady trov konania, ktorými sa zaoberá na odôvodnenie nepriznania náhrady trov konania jemu, že táto rozdielnosť posudzovania žalobcu na jednej strane a jeho na druhej strane je pre neho nepochopiteľná, lebo súd najprv vydá v rozpore s § 172 ods.9 O. s. p. v spotrebiteľskej veci PR bez súdnej kontroly zmluvných podmienok a prizná žalobcovi náhradu trov konania, ale jemu, keď dosiahne to, že žalobca zoberie žalobu späť, hoci mu už bol vydaný PR, náhradu trov konania neprizná, pritom nepochybuje o tom, že ak by do konania nevstúpil, súd by rozsudkom rozhodol rovnako, ako PR a žalobcovi by priznal náhradu trov konania (Archív súdu je plný dôkazov o tom) a, že - podľa jeho názoru -, by malo byť všeobecným celospoločenským cieľom, ku ktorému by mali prispieť aj súdy, aby sa predmetná spotrebiteľská agenda rozptýlila medzi čo najviac združení a aby v každom konaní vystupoval za združenie advokát a aby týmto spôsobom sa čo najskôr táto agenda zredukovala na minimum, aby dodávatelia prestali skúšať a prestali podávať žaloby odsúdené dopredu na neúspech, ak však neriskujú ani len náhradu trov konania, skúšať sa im stále opláti a budú to robiť naďalej. Vyslovil prognózu, že ďalší vývoj, tak ako sa vyvíja aj spotrebiteľské právo, závisí od toho, či bude môcť svoju činnosť efektívne s pomocou advokátov rozširovať, a to len za predpokladu, že mu v úspešných konaniach budú priznávané náhrady trov konania a vyhrá rezignovaný a zbedačený spotrebiteľ alebo mu náhrady trov konania priznávané nebudú, svoju hromadnú a najefektívnejšiu pomoc spotrebiteľom bude musieť ukončiť a dodávatelia a vymáhačské organizácie vyhrajú, a nič im nebude brániť naďalej v uplatňovaní premlčaných pohľadávok, pozostávajúcich nielen z istiny, ale aj nemorálnych úrokov z úverov, neplatných sankčných mechanizmov a to dokonca aj pri odstúpeniach od zmluvy, keď je nárok len na vydanie bezdôvodného obohatenia, ako tomu bolo pred jeho vstupmi do konaní a ako je tomu aj v súčasnosti na súdoch, do konaní na ktorých doposiaľ nemohol z finančných a kapacitných dôvodov vstúpiť. Zvýraznil, že jeho cieľom je, aby aj advokáti zistili, že ak sa budú v spolupráci so združeniami venovať hromadne spotrebiteľskému právu, tak neskrachujú z dôvodu, že súdy nepriznávajú združeniu náhradu trov konania ani v úspešných konaniach, len tak sa bude možné celoplošne s nečestnosťami a nemorálnosťami v spotrebiteľskom práve vyporiadať a je presvedčený, že táto agenda by za pár mesiacov zo súdov zmizla, že vzhľadom na státisíce spotrebiteľských sporov na súdoch SR a vzhľadom na enormné personálne, technické a finančné náklady, ktoré zatiaľ za neho znášajú jeho zast. pri jeho zast., sa preto nedomnieva, že nie je namieste konštatovanie súdu, že ak využil na zast. advokáta, tak nie je možné považovať za účelné vynaložené náklady pre účely náhrady trov konania, naopak, nielenže tieto náklady sú účelné, čoho dôkazom sú výsledky konaní, ako je toto, ale sú nevyhnutné na umožnenie pokračovania v jeho najefektívnejšej činnosti pri ochrane spotrebiteľov a ostáva mu len veriť, že túto jeho efektívnu činnosť, súdy SR, cez inštitút náhrady trov konania nezablokujú a, že jeho činnosť musí a objektívne môže predovšetkým spočívať v organizačnej a celkovej manažérskej činnosti a aj do budúcnosti je jeho zámerom výkon tejto jeho činnosti realizovať v súdnych konaniach, predovšetkým prostredníctvom advokátov, čo je v prvom rade ich doménou. K rozhodovaniu o náhrade trov konania, vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi si dovolil predložiť 3 rozhodnutia Krajského súdu (ďalej len KS) Košice, 3 uznesenia KS Banská Bystrica a 16 rozhodnutí KS Prešov (označil ich sp. zn. a dňom ich vydania). V prípade pochybností a vzhľadom na postoj súdu pri výklade újnjných noriem v otázke práva vedľajšieho účastníka, ktorým je združenie na ochranu spotrebiteľa, na zast. advokátom a v prípade úspechu, práva na náhradu trov konania, navrhol konanie prerušiť a požiadať Súdny dvor EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnej otázke: 1. Či čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl.38 v spojení s čl.47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že právom na súdnu ochranu je aj právo združenia

na ochranu záujmov spotrebiteľov na právne zast., 2. Či pod právom na súdnu ochranu podľa čl.47 v spojení s čl.38 Charty základných práv EÚ a pod právom na zabezpečenie hospodárskych záujmov spotrebiteľov a pod právom združení podľa čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ sa rozumie aj právo na náhradu trov súdneho konania, 3. Či čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl.38 v spojení s čl.47 Charty základných práv EÚ treba vykladať tak, že bránia takej aplikácii vnútroštátneho procesného práva, ktorá označuje právne zast. združenia na ochranu záujmov spotrebiteľov za neúčelné, napriek tomu, že po vstupe do konania zobral dodávateľ žalobu späť, 4. Či čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ a čl.47 v spojení s čl.38 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať tak, že združeniu patrí náhrada trov za úspešné vedenie sporu, ak zmyslom a cieľom ochrany spotrebiteľa bolo zbaviť spotrebiteľa záväzku z neprijateľnej zmluvnej podmienky podľa čl.6 ods.1 smernice Rady 93/13/EHS alebo záväzku po použití nekalej obchodnej praktiky podľa smernice Rady 2005/29/ES. Ak je odpoveď na otázku podľa predchádzajúceho odseku taká, že združeniu patrí náhrada trov konania, či možno toto právo nepriznať len z dôvodu, že sa z dôvodu hospodárnosti konania argumentovalo a následne aj rozhodlo na základe inštitútu premlčania alebo sa rozhodlo o späťvzati žaloby žalobcom, po vznesení námietky premlčania združením, 5. Či právna úprava, akou je § 142-151 O. s. p. odporuje právu EÚ, ak neumožňuje združeniu na ochranu záujmov spotrebiteľov náhradu trov konania, napriek dosiahnutému úspechu v konaní, keď na druhej strane dodávateľovi náhradu trov konania priznať umožňuje a 6. Či je porušené základné právo spotrebiteľa a združenia na ochranu záujmov spotrebiteľa na súdnu ochranu podľa čl.47 v spojení s čl.38 Charty základných práv EÚ a čl.169 ods.1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ak súd neprizná právo na náhradu trov konania spotrebiteľovi alebo združeniu, napriek ich úspechu v súdnom konaní a pritom sa nevyporiada s odlišnými rozhodnutiami v porovnateľných veciach, ktoré boli súdu predložené a ktoré sú zjavne právne odlišne odôvodnené. Inak navrhol uznesenie v napadnutom výroku zmeniť a priznať mu náhradu trov celého konania (podrobne špecifikoval z čoho doterajšie trovy konania pozostávajú). Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že vedľajší účastník podal odvolanie voči výroku o trovách konania, v ktorom poukázal na Smernicu Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a na právo EÚ, ako aj na viaceré ust. O. s. p. a zároveň podal návrh na prejudiciálne konanie. Citujúc znenie § 93 ods.1,2, § 137, § 142, § 146 ods.2 a § 150 O. s. p., ďalej uviedol, že sa stotožňuje s rozhodnutím súdu, ktorým nepriznal vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania, nakoľko má za to, že v danom prípade nemožno hovoriť o trovách účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie práva a, že obdobný právny názor vyjadril aj KS v Košiciach v rozhodnutí 6Co/141/2012 (citoval z neho). Poukázal na to, že cieľom vedľajšieho účastníka je kolektívna ochrana spotrebiteľov, podávanie žalôb podľa zák. o ochrane spotrebiteľa (§ 3 ods.5 zák.č.250/07 Z. z.), zastupovanie spotrebiteľov v občianskom súdnom konaní a vstup do spotrebiteľských sporov v pozícii vedľajšieho účastníka (§ 93 ods.2 O. s. p.). zdôraznil, že nevidí význam v právnom zast. vedľajšieho účastníka, keďže samotnou jeho úlohou je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch, že spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zast. vedľajším účastníkom, že v danom prípade nemožno prijať záver, že zást. vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohol uskutočniť samotný vedľajší účastník bez právneho zast., že z aktívnej činnosti vedľajšieho účastníka je zrejmé, že disponuje rozsiahlymi znalosťami a vedomosťami v danej problematike, ktorou sa ako špecifickou zaoberá, a je inštitúciou spôsobilou účinne ochraňovať práva spotrebiteľa v súdnom konaní a, že obdobný názor vyjadril aj Okresný súd (ďalej len OS) Nitra v rozhodnutí 25C/58/2012, z ktorého citoval. Zastáva názor, že ak sa vedľajší účastník rozhodne využiť pre zast. v konaniach pomoc advokáta (splnomocniť ho na zast. v tisíckach sporov, do ktorých hromadne vstupuje) musí trovy právneho zast. znášať z vlastných prostriedkov, v opačnom prípade jeho konanie vytvára dojem účelovosti, čo ustálil aj KS v Bratislave vo svojom rozhodnutí 5Co/26/2012, v ktorom potvrdil rozhodnutie prvostupňového orgánu (citoval právny názor KS v Bratislave), že uvedený právny názor KS v Bratislave doplnil a rozvinul v rozhodnutí 3Cob/259/2011 (aj z neho citoval), že účelom právneho zast. je predovšetkým zast. záujmov svojho klienta, avšak v danom prípade možno konštatovať, že právne zast. vedľajšieho účastníka je nadbytočné, účelové a nehospodárne, keďže ten sa sám prezentuje ako inštitúcia spôsobilá na ochranu spotrebiteľa aj v rámci súdneho konania, že skutočnosť, že sám bez právneho zast. vystupuje na strane žalobcu spolu s občanmi SR vo viacerých sporoch na ochranu spotrebiteľov, príp. občanov SR v týchto sporoch sám zastupuje, potvrdzuje, že jeho právne zast. v predmetnom spore je nehospodárne. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zast. dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť by mal súd prihliadať a reflektovať použitím § 150 O. s. p. a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznať. V tejto súvislosti si dovoľil poukázať na právny názor (citoval ho) vyslovený KS v Banskej Bystrici v rozhodnutí 13Co/105/2012, podporený a doplnený v jeho rozhodnutí 16Co/100/2012, v ktorom poukázal na nález

ÚS SR II.ÚS78/03 (aj z neho citoval), že obdobný právny názor vyslovil aj KS v Prešove v rozhodnutí 13Co/36/2012 a rovnako aj v rozhodnutí 13Co/35/2011 (citoval z ich odôvodnenia). Zastával názor, že vyjadrenia zást. vedľajšieho účastníka v konaní sú zhodné s vyjadreniami v iných konaniach (len vpisovanie do kontextu) a opäť zdôraznil, že má za to, že takéto úkony má prioritne vykonávať samotný vedľajší účastník, že na uvedené poukázal vo svojom rozhodnutí 13C/14/2012 už aj OS Bratislava II a, že obdobne upriamil svoju pozornosť na vyjadrenia vedľajšieho účastníka aj OS Bratislava IV v rozhodnutí 8C/303/2011 (z ktorých citoval) a, že podaniam vedľajšieho účastníka venoval pozornosť aj KS v Košiciach v rozhodnutí 6Co/141/2012 (citoval z neho). Ďalej si dovoľil poukázať na rozhodnutie KS v Banskej Bystrici 17Co/91/2012 a na to, že obdobný právny názor vyjadril aj OS Bratislava I v rozhodnutí 7C/77/2011 (z oboch citoval). Pokiaľ vedľajší účastník v podanom odvolaní v súvislosti s dôvodnosťou svojich trov konania poukazuje na § 137 O. s. p., zastával názor, že združenie vstúpilo do konania ako vedľajší účastník na strane žalovaného, ktorý žalovaného v konaní nezastupuje (citoval právny názor vyslovený KS v Prešove v rozhodnutí 13Co/40/2012), z uvedeného dôvodu nemožno pri zdôvodňovaní oprávnenosti nároku na náhradu trov konania argumentovať uvedeným ust., nakoľko to priznáva náhradu hotových výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného prepisu, čiže ide najmä o Centrum právnej pomoci. Zároveň zastával názor, že ust. Charty základných práv EÚ, ako aj rozhodnutia Súdneho dvora EÚ, na ktoré vedľajší účastník poukazuje, sa týkajú všeobecne ochrany spotrebiteľa, žiadne z predmetných ust. nepoukazuje na to, že by sa združenia na ochranu práv spotrebiteľa mali nechávať zast. advokátmi, ale len na to, že nie je vylúčené, aby pomoc spotrebiteľom poskytovali priamo právnické osoby. Uvedol, že v zmysle uvedeného nevidí význam v právnom zast. vedľajšieho účastníka, keďže samotnou úlohou združenia je ochrana spotrebiteľa v spotrebiteľských sporoch, že spochybňuje nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zast. vedľajším účastníkom a, že v danom prípade nemožno prijať záver, že zást. vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t.j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu, a ktoré by nemohlo uskutočniť samotné združenie bez právneho zast. Zastával názor, že konaním vedľajšieho účastníka v podobe jeho právneho zast. dochádza k nadbytočnému navyšovaniu trov konania a nehospodárnosti konania, a na túto skutočnosť súd správne prihliadol a náhradu trov konania mu nepriznal. K návrhu na predloženie prejudiciálnej otázky Súdnemu dvoru EÚ v súvislosti s nárokom na náhradu trov konania združenia ako vedľajšieho účastníka, uviedol, že má za to, že tento návrh je nedôvodný a nespĺňa podmienky prejudiciálneho konania, vzhľadom k tomu, že v každom jednotlivom prípade je nevyhnuté posudzovať účelnosť vynaložených trov konania. Zastával názor, že v zmysle práva EÚ je z prejudiciálneho konania vylúčené vnútroštátne právo členských štátov, čiže SD EÚ nemôže v žiadnom prípade vykladať vnútroštátne právo alebo posudzovať jeho platnosť, a to ani v prípade, ak by bolo v rozpore s právom EÚ, nakoľko preskúmaním vnútroštátneho práva by prekročil svoje právomoci a zmysle uvedeného mal za to, že priznanie náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi je výlučne v kompetencii vnútroštátneho súdu. Zároveň si dovoľil poukázať na to, že vedľajší účastník sa prezentuje ako organizácia na ochranu spotrebiteľov, avšak z urputnej snahy o predloženie prejudiciálnych otázok na SD EÚ, ohľadom nároku združenia na ochranu spotrebiteľa na náhradu trov konania, možno nadobudnúť skôr dojem ochrany najmä svojich záujmov. V zmysle uvedeného mal za to, že návrh vedľajšieho účastníka na predloženie prejudiciálnej otázky na SD EÚ je nedôvodný a účelový, nakoľko posúdenie priznania náhrady trov konania patrí jednoznačne do právomoci vnútroštátneho súdu. Na základe uvedeného navrhol napadnutý výrok o trovách konania preskúmať a v zmysle § 219 O. s. p. ho potvrdiť. Zároveň si uplatňujem trovy konania v odvolacom konaní, ktoré podrobne špecifikoval. Uznesenie, okrem výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka, nebolo odvolaním napadnuté, nadobudlo právoplatnosť (§ 206 ods. 1, 3 O. s. p.), preto nebolo v uvedenom rozsahu v odvolacom konaní preskúmané.

Odvolací súd bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O. s. p. - v ostatných prípadoch, t.j. neuvedených v § 214 ods. 1, možno o odvolaní rozhodnúť aj bez nariadenia pojednávania) prejednal odvolanie v rozsahu vyplývajúcom z § 212 ods. 1, 3 O. s. p. a uznesenie vo výroku o trovách vedľajšieho účastníka potvrdil podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p., lebo je vecne správne, jeho odôvodnenie má podklad v zistení skutkového stavu a odvolací súd sa s ním stotožňuje, pretože dôvody napadnutého uznesenia sú správne, na čom nič nemení ani odvolanie, lebo podstatná časť v ňom uvedených skutočností, nemá pre rozhodnutie v prejednávanej veci nijaký právny význam.

V prejednávanej veci trovy vynaložené vedľajším účastníkom, pozostávajúce z trov právneho zast., nie sú v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania, preto ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Je potrebné poukázať i na skutočnosť, že vedľajší účastník - vzhľadom na svoj cieľ - bol vytvorený na ochranu spotrebiteľa, že i podľa samotného § 9 bod 5. jeho Stanov sú jeho výdavkami výdavky na financovanie jeho účelu a výdavky na jeho správu, teda z uvedeného vyplýva, že samotný

vedľajší účastník je spôsobilý a schopný chrániť záujmy spotrebiteľa. Vedľajší účastník má právo zvoliť si pri účasti v konaní zást., avšak takto vynaložené trovy nemožno považovať za účelné bránenie práva samotného účastníka v konaní. Právo na právnu pomoc sa priznáva každému, tak fyzickej, ako aj právnickej osobe, ak vystupuje v spore ako žalovaná strana a hlavný význam práva na právnu pomoc spočíva v tom, že orgány uvedené v Čl.47 ods.2 Ústavy Slovenskej republiky majú zodpovedajúcu povinnosť nebrániť účastníkom, aby v konaní pred nimi využívali právnu pomoc, že súčasťou základného práva na právnu pomoc je aj právo na úhradu účelne vynaložených trov konania a v tejto súvislosti má vedľajší účastník rovnaké možnosti ako ktorýkoľvek iný účastník v konaní v súvislosti so svojim zast. v rámci zák. upravených možností, t. j. nie je vopred vylúčený z možnosti zvoliť si na svoje zast. advokáta, avšak tým, že sa mu neprizná náhrada trov konania - trov právneho zast., pretože sa nepovažujú za účelne vynaložené, lebo neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania (nález II.ÚS 78/03 z 9.9.2004 Ústavného súdu Slovenskej republiky), nie je porušené jeho základné právo na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa Čl.47 ods.2 a 3 Ústavy Slovenskej republiky. V prejednávanej veci nemožno urobiť záver, že zást. vedľajšieho účastníka vykonal úkony nevyhnutné pre úspech vo veci, t. j. že poskytol právne služby, ktorých vykonanie by malo vplyv na rozhodnutie súdu. Znenie § 137 O. s. p. (účinné od 1.1.2012) síce medzi trovy konania zahŕňa i náhradu výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, avšak ide o náhradu výdavkov právnickej osoby, nie o odmenu za zast., ak je zástupcom advokát tejto právnickej osoby. Napokon treba dodať, že paušálny vstup vedľajšieho účastníka do všetkých konaní, v ktorých žalobca vystupuje, bez zreteľa na stav konkrétneho súdneho konania, vôľu spotrebiteľa a účelnosť jeho úkonov, nemožno považovať za dôkaz o jeho vôli naplniť cieľ svojej činnosti. S prihliadnutím na cieľ vedľajšieho účastníka, ktorým je ochrana a presadzovanie oprávnených záujmov spotrebiteľa, a na konkrétne okolnosti prípadu a to najmä skutočnosť, že vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného podnetu, a splnomocnil na svoje zast. advokáta, hoci zo samotnej jeho podstaty vyplýva, že musí byť schopný pomáhať tomu účastníkovi konania, na strane ktorého vstupuje do konania, nemožno - ako už bolo uvedené - považovať jeho trovy za účelne vynaložené a tiež nemožno opomenúť skutočnosť známou odvolaciemu súdu z iných vecí, v ktorých je ten istý žalobca, ako v prejednávanej veci, že aj iné subjekty s rovnakým predmetom činnosti (cieľom) ako vedľajší účastník, vstupujú do toho istého konania na strane žalovaného ako vedľajší účastník a na svoje zast. splnomocňujú advokáta, čo nutne vedie k úvahe, že primárnou pohnútkou pre vstup do konania nie je ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa.

Podľa § 224 ods.1 O. s. p. ustanovenia o trovách konania pred súdom prvého stupňa platia i pre odvolacie konanie.

Podľa § 142 ods.1 O. s. p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 151 ods.1 prvá veta O. s. p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Vedľajší účastník nemal v odvolacím konaní úspech, preto nemá právo na náhradu jeho trov, žalovaný žiadne trovy neuplatnil a žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nebola podľa § 150 ods.1 O. s. p. priznaná so zreteľom na dôvody hodné osobitného zreteľa, spočívajúce v povahe uplatneného nároku. Návrhu vedľajšieho účastníka na prerušenie konania a požiadanie Súdneho dvora EÚ o rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach nebolo možné vyhovieť.

Účelom a podstatou konania o prejudiciálnej otázke je podľa stabilizovanej judikatúry Súdneho dvora spolupráca vnútroštátneho súdu so Súdny dvorom pri výklade práva EÚ. Je vecou vnútroštátneho (všeobecného) súdu, pred ktorým začal spor a ktorý má zodpovednosť za rozhodnutie vo veci samej, posúdiť so zreteľom na konkrétne okolnosti veci nevyhnutnosť rozhodnutia Súdneho dvora o prejudiciálnej otázke na vydanie rozsudku vo veci samej, relevantnosť otázok, ktoré mu položí, ako aj to, či sú splnené predpoklady, za splnenia ktorých vnútroštátny súd konajúci o veci nemá povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku Súdnemu dvoru. Povinnosť predložiť prejudiciálnu otázku nevzniká v každom prípade. Z primárneho práva EÚ a judikatúry Súdneho dvora vyplývajú viaceré výnimky z povinnosti predložiť prejudiciálnu otázku, konkrétne ak a) odpoveď na prejudiciálnu otázku by nemala žiadny význam pre vytvorenie právneho základu na rozhodnutie vo veci samej, b) ide o otázku, ktorá bola v skutkovo a právne podobnom prípade vyriešená Súdnym dvorom alebo o právnu otázku, ktorá sa vyriešila v judikatúre Súdneho dvora bez zreteľa na to, v akých konaniach bola predložená (princíp „acte éclairée“) alebo ak c) je výklad práva EÚ taký jasný, že nevznikajú žiadne rozumné pochybnosti o výsledku (princíp „acte clair“). V prípade ak sú tieto podmienky splnené, všeobecný súd môže a musí aplikovať

právo EÚ, resp. musí mu priznať účinky závislé, o. i. aj od druhu prameňa, v ktorom je predmetné pravidlo vyjadrené, bez toho, aby sa musel obrátiť s prejudiciálnou otázkou na Súdny dvor.

V prejednávanej veci nevznikla potreba stanoviť hranice aplikovateľnosti únievého práva, nakoľko právna úprava vnútroštátneho slovenského práva dostatočným spôsobom umožňuje aplikáciu únievého práva.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.